

29 mei 2024 -11:19

Gokken: geen reclame en niet vóór 21 jaar

Veel meer opvallende, gevarieerde en krachtige waarschuwingen op advertenties voor loterijen, sportweddenschappen en andere gokactiviteiten, en een minimumleeftijd van 21 jaar voor deelname. Zoals voorzien in de huidige wetgeving op kansspelen[1], heeft de Hoge Gezondheidsraad zijn aanbevelingen opgesteld met name de vorm en inhoud van nog toegestane advertenties. Toch is voor de Raad de meest doeltreffende maatregel om verslavingsrisico's tegen te gaan simpelweg het verbieden van alle vormen van reclame.

Een onderschatte verslaving

Stel: je hebt moeilijkheden om gokken te weerstaan, je leent af en toe geld of liegt tegen vrienden en familie om te kunnen gokken, je denkt dat je het "goed gaat maken" met nog een spel of een laatste weddenschap, ... Herken je jezelf hierin? Dan sta je misschien wel op het randje van verslaving. In België zijn er naar schatting meer dan 380.000 risicogokkers ouder dan 18 jaar. Dit aantal wordt ongetwijfeld onderschat, vanwege gebrek aan controle op online gokactiviteiten en -websites, die vooral bij jongere gokkers steeds populairder worden. Naar schatting zijn er tussen 550.000 en 730.000 online gokkers in België. De risico's van gokken beperken zich echter niet tot de gokker alleen: financiële moeilijkheden, psychologische problemen, familiale conflicten en huiselijk geweld, verlies van huisvesting of werk en het risico op zelfmoord treffen het hele gezin en bij uitbreiding de hele maatschappij.

Adolescenten nemen sneller risico's

Met een nog steeds ontwikkelend brein zijn jonge volwassenen erg impulsief en kunnen ze op zoek gaan naar sensatie om de verveling en de innerlijke leegte van adolescentie te bestrijden. Jongeren van 16 tot 24 jaar lopen daarom meer risico om verslaafd te raken. De populariteit van online games onder deze bijzonder kwetsbare leeftijdsgroep is dus des te zorgwekkender. Het verhogen van de minimumleeftijd voor gokken naar 21 jaar zal hen zoveel mogelijk beschermen. Ook mensen die al psychische problemen hebben en kinderen van pathologische gokkers of mensen met een verslavingsgeschiedenis in de familie lopen een grotere kans om gokverslavingsproblemen te ontwikkelen.

Een exploderende markt

Probleemgokkers zijn een echte goudmijn voor de gokindustrie. Ze genereren bijna 40% van de sectorinkomsten. Ook het aanbod groeit voortdurend. Naast de traditionele casino's, krasloten, krasloten, tiercés en loterijen zijn er ook online poker, weddenschappen op zowat alle soorten sportwedstrijden, virtuele slotmachines, zelfs videogames met korte geldspelletjes, enzovoort. Deze overvloed aan producten en diensten spelen in op uitgebreide reclamecampagnes die gericht zijn op massa-

evenementen. Zo bevorderen ze de sociale acceptatie van gokken. Na het Wereldkampioenschap voetbal in 2022 verdubbelde bijvoorbeeld het aantal spelers op goksites. Wat gebeurt er na de volgende Olympische Spelen, de Tour de France en Euro 2024?

Effectieve waarschuwingen

De huidige waarschuwingen zijn niet goed zichtbaar, missen hun doeltreffendheid en zijn onrealistisch. Door “verantwoord” gokken te promoten, met waarschuwingen zoals "Gok met mate!" of “Stop op tijd”, gaat men voorbij aan de complexe mechanismen van gokverslaving, waarbij individuele, omgevings- en gokgerelateerde factoren een rol spelen. Als er geen algemeen verbod op reclame komt, beveelt de Raad aan om alternatieve boodschappen te verplichten. Bijvoorbeeld "Gokken is verliezen", vergezeld van een zelfevaluatievraag en een oproep tot actie. Deze boodschappen moeten onafhankelijk van de gokindustrie zijn ontwikkeld. Ze moeten duidelijk leesbaar en zichtbaar zijn op elke advertentie en begrijpelijk zijn voor alle betrokkenen. De Raad benadrukt ook dat het belangrijk is om een referentiewebsite op te zetten die informatie geeft over risicovermindering en hulp biedt aan mensen met gokgerelateerde problemen.

In advies 9790 over reclame voor kansspelen adviseert de Hoge Gezondheidsraad:

- Verbied alle vormen van gokreclame.
- Gebruik, zolang reclame is toegestaan, 5 verschillende waarschuwingsboodschappen waarvan de effectiviteit is getest zonder tussenkomst van de gokindustrie.
- Zorg voor strikte naleving van deze maatregelen.

De Raad steunt ook het verhogen van de wettelijke gokleeftijd naar 21 jaar. Daarnaast herinnert hij ook aan de aanbevelingen van advies 9396 uit 2017, waaronder:

- De beschikbaarheid van het gokken beperken (openingstijden, toegangscontrole, ...) en zelfcontrolestrategieën bevorderen (vrijwillige uitsluiting, vooraf vastgestelde geldlimieten, winst/verliesrapporten, ...).
- Het gokaanbod reguleren (vooral onlinespellen, die het meeste risico inhouden).
- Gokinstellingen verplichten om probleemgokkers te identificeren en door te verwijzen naar zorgverlening.
- Professionals en het grote publiek bewuster maken van de risico's van gokken en de beschikbare zorg versterken.
- Onderzoek naar gokverslaving bevorderen en een onafhankelijke gezondheidsinstantie oprichten dat moet worden geraadpleegd over alle beslissingen met betrekking tot gokken.

[1] Artikels 19 en 20 van het koninklijk besluit van 27/02/2023 tot bepaling van de nadere regels betreffende de reclame voor de kansspelen

Hoge Gezondheidsraad
Galileelaan 5 bus 2
1210 Brussel
België
+32 2 524 97 97
<http://www.hgr-css.be>

Sofie Verdoodt
Communicatieverantwoordelijke
+3225249105
+32478731183
sofie.verdoodt@health.fgov.be

Fabrice Péters
Algemeen Coördinator
+32 486 31 47 59
+32 2 524 91 74
fabrice.peters@health.fgov.be